

Motie 1: Onderwijs- en onderzoeksbeleid

Ingediend door PERSPECTIEF

Partijcongres 9 februari 2019 te Zwolle

Motie behoort bij agendapunt 11 Bespreking en stemming over moties

Het Partijcongres, in vergadering bijeen op 9 februari 2019 te Zwolle,

- A. gelezen:
- NAAR DE KERN – programma ChristenUnie-SGP Europese Verkiezingen 2019;
- B. constaterende dat:
- Er geen visie is geformuleerd met betrekking tot de EU-beleidsterreinen Onderwijs en Onderzoek.
- C. overwegende dat:
- EU-beleid op Onderwijs en Onderzoek van grote invloed is op financiering en uitvoering van onderzoek en studieverloop;
- D. verzoekt het Landelijk Bestuur:
- Een EU-visie te formuleren op de beleidsterreinen Onderwijs en Onderzoek omvattende;
    - o De plannen van de Europese Commissie met betrekking tot de oprichting van Europese Universiteiten, de uitbreiding van het Erasmus+-programma, de automatische erkenning van diploma's binnen de EU, openbare toegang tot onderzoeksdata en Horizon Europe (de opvolger van Horizon 2020). Voor Horizon Europe is meer geld uitgetrokken dan ooit eerder voor een kaderprogramma is gedaan.
    - o Heldere formulering van de doelen en taken van onderwijs- en onderzoeksbeleid op Europees niveau en de praktische invulling hiervan met betrekking tot bovenstaande onderwerpen;
    - o Voorstel: nationale parlementen beslissen over wetgevingsvoorstellen op het gebied van onderwijs en onderzoek. Om innovatie en de kenniseconomie te stimuleren is het echter van belang kennis uit te wisselen. Er moet ruimte zijn binnen de EU voor de transparante circulatie van wetenschappelijke data, docenten en onderzoekers. Het voorstel tot het opstarten van Europese Universiteiten wordt onwenselijk geacht.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

De tekst is inderdaad wat summier over onderzoek en onderwijs. Hoofdstuk 7 gaat hier wel enigszins op in, maar dit kan uitgebreider.

Daarnaast: Wij hebben in het EP altijd voluit Erasmus plus gesteund. Indien in die motie bedoeld wordt op het EU-beleid inzake universitair onderwijs (dat bij uitstek grensoverschrijdend is), is dit voor ons een waardevolle aanvulling.

Onderwijs in den brede en ook ons onderwijssysteem vinden wij een nationale competentie.

Motie 2: Fractievorming na Europese verkiezingen

Ingediend door de leden:

Wierenga, Palm, Baas, Duister, De Graaf, Van Kralingen–Paul, Cooman–Bouma, Hartman, Van 't Foort, Van Steden, Ros, Luitwieler, Van Vliet, Kornet, Reinders, De Bonte, Huigenbos, De Vries, Fountain, Van Holten

Partijcongres 9 februari 2019 te Zwolle

Motie behoort bij agendapunt 11 Bespreking en stemming over moties

Het Partijcongres, in vergadering bijeen op 9 februari 2019 te Zwolle,

A. gelezen:

- de rechtsstatelijke ambities van het conceptverkiezingsprogramma voor de Europese verkiezingen, specifiek de regels 1-36 op pagina 11;
- publicaties over de ontwikkelingen in de Europese politiek, waaronder in het bijzonder de ontwikkelingen binnen enkele rechts-populistische partijen binnen de Europese Unie en de effecten van de Brexit;
  - <https://www.trouw.nl/democratie/het-duo-salvini-kaczynski-bouwt-een-verenigd-europees-rechts-populisme~a9690513/>
  - <https://www.groene.nl/artikel/een-romantisch-conservatief-met-incorrecte-neigingen>
  - <https://www.elsevierweekblad.nl/buitenland/achtergrond/2016/04/eu-fractie-vindt-afd-te-radicaal-en-zet-de-partij-buitenspel-294294/>
  - <https://www.trouw.nl/democratie/waarom-orban-nu-pas-wordt-aangepakt~af004e91/>
  - <https://www.groene.nl/artikel/het-wordt-niet-minder-minder>
  - <https://www.trouw.nl/democratie/denen-eerst-migranten-bedreigen-onze-vrijheid~ad1d9a1b/>
  - <https://www.trouw.nl/home/de-vlaamse-n-va-het-gaat-erom-dat-we-oplossingen-vinden-voor-dit-apenland~ad13bb93/?>
  - <https://www.trouw.nl/democratie/de-afd-is-de-partij-van-het-gezonde-mensenverstand~ad9015fb7/>
  - <https://www.trouw.nl/democratie/vertrouwing-van-le-pen-frankrijk-dreigt-te-worden-opgeheven~aa27fdad/>
  - https://www.montesquieu-instituut.nl/id/vktnqn7rsc17/nieuws/het_europees_parlement_na_de_brexit

B. constaterende dat:

- de ChristenUnie de laatste jaren onderdeel was van de fractie van de Europese Conservatieven en Hervormers (ECR);
- de Brexit ertoe leidt dat de Conservative Party, grootste partij in deze fractie, zeer waarschijnlijk na de komende Europese verkiezingen niet in het Europees Parlement terugkeert of in ieder geval geen leidende rol zal spelen;
- er binnen ECR drie andere partijen zijn met meer dan twee zetels: PiS, Dansk Folkeparti en de Nieuw-Vlaamse Alliantie;

C. overwegende dat:

- de ChristenUnie waarschijnlijk in de Conservative Party een belangrijke fractiepartner verliest;
- anno 2019 de resterende grotere partijen in de ECR qua standpunten en qua politieke attitude ver van de ChristenUnie af staan;
- de nieuwe ChristenUnie fractie in het Europees Parlement voor een uitdagende opdracht komt te staan om een geschikte Europese fractie te vinden en/of te vormen;

- in bijna alle fracties in het Europees Parlement partijen samenwerken, die weinig met elkaar hebben, en het dus onmogelijk lijkt om een fractie te vormen met alleen partijen waarmee de ChristenUnie een grote verwantschap heeft;
- de CU-fractie in de afgelopen periode een leidende rol speelde in de verwijdering van Alternative für Deutschland uit de ECR;
- de nieuwe ChristenUnie fractie de ruimte moet krijgen om na de verkiezingsuitslag naar bevind van zaken te handelen,
- het tegelijkertijd goed is om bij de keuze bij welke Europese fractie de ChristenUnie-fractie zich aansluit, enkele kaders van het partijcongres mee te geven;

D. spreekt uit dat:

- de ChristenUnie-fractie in het Europees Parlement in ieder geval met de volgende partijen (of opvolgende partijen) geen fractie zou moeten vormen, tenzij binnen een fractie de betreffende fractiepartner of fractiepartners gezamenlijk niet meer dan 20% van het zeteltal vertegenwoordigt of vertegenwoordigen:
  - o Prawo i Sprawiedliwość;
  - o Alternative für Deutschland;
  - o Lega Nord;
  - o Fidesz;
  - o FPÖ;
  - o Forum voor Democratie;
  - o PVV;
  - o Vlaams Belang;
  - o Ware Finnen;
  - o Rassemblement National;
  - o Sverigedemokraterna;

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur - Ontraden

Ook wij betreuren het aanstaande vertrek van de Britse Conservatieven uit de ECR. Maar dat maakt die fractie niet direct vleugellam. De ECR-fractie slaagt er nog altijd in nieuwe leden aan te trekken. Regelmatig zijn dat goede parlementariërs zoals een Roemeen afkomstig uit de socialistische fractie, en een aantal Italianen uit het politieke centrum die genoeg hebben van Berlusconi en de EVP. Zij delen onze politieke visie op de EU, en zijn ook blij met de wijze waarop de ECR werkt: een losse fractiestructuur waarin iedereen eigen accenten mag plaatsen, en zonder fractiediscipline zodat ieder zelf bepaalt, hoe te stemmen. Soms kon een ongewenste toetreding, zoals de Zweden Democraten afgelopen september, helaas niet worden voorkomen. Aan de andere kant werd, mede vanwege de inzet van Peter van Dalen, in 2016, de verrechtste AfD uit de fractie gezet.

Er zitten bij de ECR meerdere grotere nationale delegaties dan alleen de PiS of de N-VA. De ECR heeft onder andere ook vier Italianen (vertrokken bij Berlusconi/EVP) en zes Duitsers (verdeeld over drie partijtjes). Bovendien, onze Europese christelijke politieke beweging, de ECPM, vormt binnen de ECR een belangrijke en herkenbare groep van vijf leden, uit Nederland, Duitsland, Slowakije en Polen. De ECPM-stemlijsten in de ECR worden onderling afgestemd, en Peter van Dalen is namens de ECPM-leden Vicevoorzitter van de ECR geworden. Ook zijn we met de ECR actief om nieuwe leden bij de fractie te halen: de groep Italiaanse leden zal zeker toenemen en met onze Franse ECPM-partner Parti Chrétien- Démocrate is er binnenkort overleg hoe zij, mogelijk via een gecombineerde kieslijst met anderen, erbij kunnen komen na mei. Ook investeren we in contacten met een partij uit het Finse politieke centrum die we er graag bij zouden hebben.

Maar ook: de ChristenUnie is Europees gezien een unieke partij. We zijn medisch-ethisch terughoudend, maar tegelijk groen, voor een humaan asielbeleid en een rechtvaardig fiscaal beleid. Die christelijk-sociale combinatie vindt je nergens anders.

Om invloed te kunnen hebben in het Europe Parlement is aansluiting bij een fractie wel noodzakelijk. De vraag dient zich dan ook aan of er andere opties zijn.

Het probleem van diversiteit komen we bij elke fractie tegen. Bijvoorbeeld de christendemocratische EVP waar naast Fidesz/Orban in mei ook Berlusconi zelf wil/zal terugkeren. En naast de samenstelling van fracties speelt ook een belangrijke rol hoe de politieke ligging van de fracties is. Zo voelen we ons niet thuis bij fracties die inzetten op een federaal Europa of bijvoorbeeld op het gebied van medische ethiek een tegengesteld standpunt hebben, evenals fracties waar de rechtstaat wordt geschonden.

Dat alles neemt niet weg dat wij de zorgen van de indieners van de motie zeer delen. Wij zijn van mening dat bij de fractievorming uiterst nauwkeurig gekeken moet worden naar welke partijen toetreden en waar dus mee zal moeten worden samen gewerkt.

Wij delen dus de strekking van de motie. En zullen bij onze gekozen leden van het Europe Parlement aandringen om bij fractievorming rekening te houden met in de motie genoemde punten.

Dat is iets anders dan onze Europeparlementariërs vooraf een strak geformuleerd kader mee te geven. Dat doen we niet bij een kabinetsformatie, dat zouden we ook hier niet moeten willen. Allereerst behoort dit aan de ruimte die parlementariërs in hun werk hebben. Waarbij ze natuurlijk zich sterk laten leiden door wat er in de partij leeft.

Het landelijk bestuur is maandelijks (en zo nodig vaker) met onze Europeparlementariër in gesprek over de fractievorming. Daarnaast is het landelijk bestuur, evenals het bestuur van de SGP nauw betrokken bij de fractievorming. Een eventueel besluit over fractievorming zal in overleg met het landelijk bestuur worden genomen. In die lijn wil het landelijk bestuur graag verdergaan.

Wij ontraden dus deze motie maar zullen de strekking daarvan nauw betrekken bij de fractievorming.

Motie 3: Behoud rechtsbijstand asielprocedures

Ingediend door de leden:

Antonie Fountain, Ineke van Buren, Rick Middel, Klaas Eikelboom, Jan de Lange, Erik van Loo.

Partijcongres 9 februari 2019 te Zwolle

Motie behoort bij agendapunt 11 Bespreking en stemming over moties

Het Partijcongres, in vergadering bijeen op 9 februari 2019 te Zwolle,

- A. constaterende dat:
- vluchtelingen recht hebben op een eerlijk proces, inclusief rechtsbijstand, ook bij de eerste aanvraag
  - de staatssecretaris voornemens is in de meeste gevallen de rechtsbijstand bij een eerste aanvraag te schrappen
  - dit zal leiden tot meer onjuiste eerste besluiten en meer beroepszaken (waarbij vluchtelingen ongetwijfeld weer het verwijt zullen krijgen te traineren)
  - dit een extra belasting voor de IND oplevert, die nu ook al te maken heeft met enorme personeelstekorten en dientengevolge oplopende doorlooptijden.

- B. spreekt uit dat:
- dit een (buitengewoon) onwenselijke ontwikkeling is.

EN

- roept de Kamerfractie op hier geen medewerking aan te verlenen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur - Ontraden

Het landelijk bestuur onderschrijft volledig het recht van asielzoekers op een eerlijk proces, inclusief rechtsbijstand.

In het regeerakkoord is afgesproken dat de Nederlandse asielwetgeving meer in lijn wordt gebracht met de Europese regelgeving. Onderdeel daarvan is dat bij de eerste aanvraag wél rechtsbijstand wordt verleend als er sprake is van een voornemen tot afwijzing van de asielaanvraag, maar níet voordat er sprake is van een afwijzing.

Aan afschaffing van de rechtsbijstand voor asielzoekers bij een eerste aanvraag werkt de ChristenUnie dus ook niet mee.

Indieners merken op dat de voorgenomen beperking zou kunnen leiden tot meer onjuiste besluiten in eerste aanleg en meer beroepszaken en dat dit gezien de overbelasting waar de IND nu al mee te kampen heeft, onwenselijk is. Het landelijk bestuur begrijpt deze zorg.

Bij de bespreking van deze plannen met de staatssecretaris heeft de Tweede Kamerfractie van de ChristenUnie erop aangedrongen dat de advocaat na het voornemen tot afwijzing voldoende tijd krijgt om een zienswijze voor te bereiden. De staatssecretaris heeft toegezegd dat de mogelijkheid tot het kunnen verkrijgen van juridische en procedurele informatie voorafgaand aan de start van de asielprocedure blijft bestaan. Ook organisaties als VluchtelingenWerk krijgen de tijd en ruimte om asielzoekers te ondersteunen. De Tweede Kamerfractie heeft er bij de staatssecretaris op aangedrongen dat deze organisatie extra middelen krijgt, om dit ook goed te kunnen doen.

De Tweede Kamerfractie geeft uitvoering aan het regeerakkoord op het punt dat de asielzoeker een advocaat voortaan pas vergoed krijgt na een voornemen tot afwijzing van de asielaanvraag. Zoals gezegd: de ChristenUnie zal niet meewerken aan het schrappen van de rechtsbijstand voor asielzoekers bij een eerste asielaanvraag. Echter: de motie lijkt te beogen dat de Tweede Kamerfractie geen medewerking kan geven aan de uitvoering van het regeerakkoord op het punt dat de asielzoeker een advocaat voortaan pas vergoed krijgt na een voornemen tot afwijzing van de asielaanvraag. Daarom ontraadt het landelijk bestuur deze motie.

Motie 4: Uitbreiding wettelijke middelen tot bescherming van de rechtsstaat

Ingediend door:

W. Schutte, H. Meerdink, J. Valk, C. Valk, W.W.M. Meijer-Snijders, T. van Wageningen, H. Scholten, L. Bastiaans-Knibbe, I. Neuteboom, B. van Vliet, M. van Vliet, N. van Gelder, L. Davidson-Baquerizo Maravi, J. Lootsma, P. Wijland

Partijcongres 9 februari 2019 te Zwolle

Het Partijcongres, in vergadering bijeen op 9 februari 2019 te Zwolle,

- A. constaterende dat:
- ten eerste veel geweldsmisdrijven tegen vrouwen hadden kunnen worden voorkomen. Voorbeelden zijn de moorden op Humayra en Linda van Giesen. Het is onverdraaglijk dat mannen zichzelf fotograferen met pistolen en/of hun straatverbod overtreden en desondanks nog de ruimte krijgen om vervolgens te moorden. De politie en rechter moeten de wettelijke middelen en plicht krijgen om zulke personen op grond van geregistreerde overtredingen voor geruime tijd uit de samenleving te verwijderen.
  - ten tweede vele misdaden niet alleen gericht zijn tegen personen, maar ook een openlijke minachting laten zien voor de rechtsstaat. In deze categorie valt ook de z.g. "hate crimes". Voorbeelden zijn geweld tegen LHBT+, geweld tegen Joden en hun bezittingen, en geweld tegen en belediging van gezagsdragers. Onder het laatste wordt verstaan gezagsdragers in de brede zin van het woord, dus naast de politie b.v. ook scheidsrechters. Eerwraak en bedreiging vanwege "geloofsafval" valt hier ook onder. Ook moedwillig geweld tegen vrouwen met minachting voor hun rechten zit in deze categorie. Deze misdaden zijn een klap in het gezicht van ons allen. Misdaden gericht tegen de grondslagen van de rechtsstaat moeten zwaarder worden bestraft.
  - tenslotte de situatie in de AZC's speciale aandacht vraagt. AZC's zijn de toegangspoort tot ons land. We moeten niet toestaan dat mensen de problemen van het land waaruit ze zijn weggevlucht naar Nederland komen exporteren. Als we niet in woord en daad krachtig duidelijk maken wat we wel en niet tolereren, zullen mensen denken dat ieder hier kan doen wat goed is in zijn eigen ogen. Ook overtredingen t.o.v. mede vluchtelingen, zoals het bedreigen van minderheden of seksuele intimidatie, moeten leiden tot spoedige uitzetting. Evenzo het verheerlijken van geweld voor religieuze of ideologische doeleinden. Samen met cameratoezicht in publieke ruimtes van het AZC e.d. moet zo een effectief filter worden gecreëerd voor toelating tot ons land.

Deze houding van onze partij zal "populistische partijen" de wind uit de zeilen te nemen. Dit omdat zij tegemoet komt aan zorgen en frustraties in de samenleving, terwijl de aanpak toch realistisch en moreel is. In plaats van dat de verontwaardiging slechts wordt aangewakkerd zoals door de populisten zal het de mensen hoop geven dat het onrecht effectief zal worden aangepakt.

- B. verzoekt het Landelijk Bestuur:
- te streven naar uitbreiding van de wettelijke middelen voor de overheid om de rechtsstaat pro actief en krachtig te beschermen. Bij zo'n houding van de overheid zal iedere inwoner van ons land niet alleen weten waar hij van op aan kan, maar ook de diepte van onze overtuiging ervaren, zodat zij die zich tegenover de rechtsstaat willen plaatsen worden gemarginaliseerd, en zij die verlangen mee te doen aan de samenleving worden bemoedigd.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur - Oordeel congres

Het bestuur onderschrijft het belang dat de indieners hechten aan het pro actief en krachtig beschermen van de rechtsstaat. De ChristenUnie staat voor een democratische rechtsstaat waarin vrijheden samengaan met verantwoordelijkheid.

De Tweede Kamerfractie geeft hier ook handen en voeten aan. Zo heeft Gert-Jan Segers, n.a.v. antisemitische incidenten, aangekondigd met een initiatiefwetsvoorstel te komen dat een discriminatoir oogmerk introduceert als een wettelijke strafverzwarringsgrond. De dreiging in het geval van een racistisch, religieus, homofob of antisemitisch oogmerk bij bijvoorbeeld vernieling, mishandeling of geweld, reikt immers verder dan het individu waarop deze vernieling, mishandeling of geweld gericht is, doordat deze handelingen gericht zijn tegen het individu als lid van een vermeend minderwaardige groep. Discriminatie raakt zo niet alleen individuele personen, maar ontwricht de gehele maatschappij. Ook wordt er mede op initiatief van de ChristenUnie werk gemaakt van het beperken van geldstromen vanuit onvrije landen en is in het regeerakkoord afgesproken om de strafmaat voor haat zaaien te verdubbelen.

Maar het verzwaren van straffen is nooit een doel op zich. De rechtsstaat biedt de burger bescherming van zijn rechten en vrijheden, tegen medeburgers én tegen de overheid. Bij het overwegen van extra maatregelen moet bij elke maatregel altijd de weging worden gemaakt in welke mate bijvoorbeeld de privacy en overige vrijheden van burgers worden ingeperkt.

In de overwegingen van de indieners wordt er veel onder de noemer van de rechtsstaat geschaard. De weging in welke mate de bescherming van de rechten van de ene groep, de inperking van de rechten van alle burgers rechtvaardigt, ontbreekt.

Als het bestuur het verzoek van de motie zo mag begrijpen dat de ChristenUnie op moet blijven komen voor het beschermen van de rechtsstaat en dat we daar waar het noodzakelijk en proportioneel is wettelijke middelen voor zullen inzetten, laat het bestuur het oordeel over de motie graag aan het congres.